

Рейтинговий звіт ZLVT 001-003 short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	АКБ «Золоті ворота»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Дата визначення рейтингу:	25.03.2008 р.
Рейтингова дія:	оновлення
Дата оновлення рейтингу:	02.04.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB-
Прогноз рейтингу:	негативний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АКБ «Золоті ворота» за 2004-2008 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історію кредитного рейтингу АКБ «Золоті ворота» наведено у таблиці нижче.

Дата	25.03.08	19.09.2008	02.04.2009
Рівень рейтингу	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-
Прогноз	стабільний	стабільний	негативний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу

Рівень кредитного рейтингу АКБ «Золоті ворота» підтримується:

- прийнятними значеннями більшості фінансових показників, які характеризують основні аспекти діяльності Банку;
- інформаційною прозорістю та відкритістю.

Рівень кредитного рейтингу АКБ «Золоті ворота» обмежується:

- невисокими показниками капіталізації та погіршенням показників ліквідності;
- погіршенням якості кредитного портфеля та низьким рівнем резервування за активними операціями, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від фінансового стану невеликої кількості його клієнтів та може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- низькими показниками рентабельності;
- незбалансованістю активів та пасивів за строками до погашення;
- необхідністю удосконалення системи управління ризиками;
- посиленням впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та зниженням ділової активності, що призводить до погіршення платоспроможності позичальників та негативно впливає на фінансові показники Банку.

Основні фінансові показники

Показник	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Активи, млн. грн.	173,36	265,29	441,37	552,66	756,52	842,32	909,95	908,79	1 012,00
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	143,09	212,36	359,66	480,55	656,73	746,30	806,28	811,67	893,40
Кошти клієнтів, млн. грн.	125,94	199,16	384,89	464,05	646,31	724,84	719,60	685,90	789,49
Власний капітал, млн. грн.	37,14	44,92	52,53	75,62	80,01	81,48	83,01	115,44	115,45
Доходи, млн. грн.	35,59	53,67	71,60	100,59	128,61	36,26	78,20	121,87	175,36
Витрати, млн. грн.	34,74	52,09	70,02	98,46	125,20	34,79	75,20	119,45	172,92
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	1,50	2,30	2,16	2,34	4,72	1,47	3,70	2,97	2,49
Чистий прибуток, млн. грн.	0,85	1,59	1,58	2,13	3,41	1,47	3,00	2,43	2,44
Доходність активів, %	0,49	0,60	0,36	0,39	0,45	-	-	-	0,24
Доходність капіталу, %	2,29	3,53	3,00	2,82	4,26	-	-	-	2,11

Резюме

Акціонерно-комерційний банк «Золоті ворота» зареєстрований НБУ як відкрите акціонерне товариство у серпні 1993 року, і за профілем діяльності є універсальною кредитно-фінансовою установою.

За ренкінгом НБУ на 01.01.2009 р. АКБ «Золоті ворота» перебуває у IV групі і посідає 89 місце серед 182 банків України. За 2008 рік чисті активи АКБ «Золоті ворота» зросли на 34% – до 1012 млн. грн., кредитно-інвестиційний портфель зріс на 37% – до 919 млн. грн., власний капітал переважно за рахунок статутного збільшився на 35,4 млн. грн. – до 115,45 млн. грн.

Статутний капітал АКБ «Золоті ворота» розподілено серед великої кількості акціонерів, а власниками істотної участі є чотири фізичні та одна юридична особа, що напряму володіють майже 75% капіталу Банку. Іншу частку капіталу розподілено серед великої кількості фізичних і юридичних осіб.

Головний офіс АКБ «Золоті ворота» розташовано у м. Харкові. Регіональна мережа Банку (5 філій та 13 відділень) охоплює лише шість областей України. Через складну економічну ситуацію у країні плани щодо розширення мережі було переглянуто: у поточному році планується відкриття тільки двох відділень.

В останньому кварталі 2008 року, через збиткову діяльність, Банком було закрито харківське відділення, а за підсумками 2008 року збитковими виявились чотири з п'яти філій Банку, що зумовлено, передусім, високим конкурентним середовищем. Розрахунки Головного Банку з філіями відбуваються за принципом трансфертного ціноутворення, що також певною мірою впливає на їх фінансовий результат.

АКБ «Золоті ворота» є універсальним банком, який орієнтований на обслуговування як корпоративних, так і приватних клієнтів. Станом на 01.01.2009 р. кількість клієнтів склала близько 10 тис. осіб, з яких переважна більшість – це фізичні особи. Залученню нових клієнтів певною мірою перешкоджає обмежена регіональна мережа, висока, порівняно з крупними банками, вартість кредитних продуктів, а також наразі загальне зниження ділової активності у країні та недовіра до банківської системи зокрема.

Картковий бізнес АКБ «Золоті ворота» побудований на співпраці з міжнародною платіжною системою «MasterCard» на правах асоційованого членства. Бізнес має помірний ступінь розвитку, але відіграє вагомий роль у залученні дешевих ресурсів через зарплатні проекти.

У нечисленних судових спорах АКБ «Золоті ворота» виступає, здебільшого, як позивач щодо стягнення проблемної кредитної заборгованості. В результаті перевірок Банку ДПІ у II півріччі 2008 року були виявлені порушення податкового законодавства. Іншими державними контролюючими органами, зокрема НБУ, порушень не виявлено.

У II півріччі 2008 року акціонери АКБ «Золоті ворота» збільшили статутний капітал з 75 млн. грн. до 111,2 млн. грн. Структура власного капіталу Банку є доброю: коефіцієнт фондової капіталізації на 01.01.2009 р. становить 98%; коефіцієнт захищеності капіталу зріс до 27%.

Основою ресурсної бази АКБ «Золоті ворота» виступають клієнтські кошти і, передусім, вклади фізичних осіб. У 2008 році у депозитному портфелі корпоративних клієнтів спостерігався відтік коштів, що частково зумовлено складною макроекономічною ситуацією.

Також активно залучаються кошти місцевих бюджетів та рефінансування від НБУ, що компенсує певною мірою відтік вкладів клієнтів. На міжбанківському ринку АКБ «Золоті ворота» з II половини 2008 року розпочав, здебільшого, залучати ресурси, втім їх обсяги незначні. Протягом аналізованого періоду Банку не вдалося розмістити власні облігації (серія А на 50 млн. грн.).

Концентрація ресурсної бази Банку за основними кредиторами є значною – станом на 01.01.2009 р. кошти 20 найбільших кредиторів формують 41% зобов'язань. Проте слід зазначити, що найбільшими кредиторами є кредитні спілки і бюджетна установа, а серед найбільших вкладників-фізичних осіб є інсайдери Банку.

АКБ «Золоті ворота» притаманна концентрація ресурсної бази суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності – так, станом на 01.01.2009 р. найбільшу частку коштів залучено від підприємств, які займаються фінансовою діяльністю – 48%; кошти підприємств, які займаються торгівлею, ремонтом автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, формують 23% коштів, залучених на рахунки суб'єктів господарювання.

Протягом аналізованого періоду АКБ «Золоті ворота» дотримувався всіх економічних нормативів, встановлених НБУ. Збільшення регулятивного капіталу позитивно вплинуло на їх значення, проте значення короткострокової ліквідності суттєво погіршились і перебувають на рівні близькому до граничного.

Клієнтський кредитний портфель АКБ «Золоті ворота» приблизно порівну сформовано кредитами корпоративних клієнтів та приватних осіб. Втім збільшення кредитного портфеля у 2008 році відбувалось, насамперед, за рахунок кредитів наданих приватним особам. Проте якщо у першому півріччі збільшення було зумовлено реальним нарощенням активних операцій, то вже у другому – переважно за рахунок переоцінки кредитів наданих в іноземній валюті (близько 45% портфеля надано в іноземній валюті). За цільовим спрямуванням переважають позики, що надані на поточні потреби, частка іпотеки незначна і складає лише 4%. Обсяг операцій з цінними паперами несуттєвий.

У структурі забезпечення за активними операціями¹ станом на 01.01.2009 р. найбільша частка забезпечення належить нерухомому майну – 48,3%; майнові права на грошові депозити складають 29% від отриманого забезпечення;

¹ згідно з формою статистичної звітності №604

дорогоцінні метали та рухоме майно – 14,5%. Частка незабезпечених кредитів (чистий кредитний ризик) становить 17%.

Диверсифікація кредитного портфеля за видами економічної діяльності є прийнятною: станом на 01.01.2009 р. підприємствам, які займаються торгівлею, ремонтом автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, надано 48% кредитного портфеля суб'єктів господарювання (176% капіталу I рівня); у переробну промисловість – 19%.

Концентрація клієнтського кредитного портфеля Банку за основними позичальниками, з огляду на невисоку капіталізацію, є значною, що створює суттєві ризики та зумовлює залежність Банку від фінансового стану його найбільших клієнтів – так, станом на 01.01.2009 р. на 20 найбільших позичальників припадає 32% портфеля, або 261% капіталу I рівня.

Разом з цим рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля є низьким. Створені резерви покривають прострочену та сумнівну заборгованість лише на 56%, і їх може виявитись недостатньо для покриття всіх можливих потенційних втрат, зважаючи на значну концентрацію кредитного портфеля за основними позичальниками.

Погіршення економічної ситуації у країні, зменшення ділової активності та погіршення платоспроможності позичальників позначилось на якості кредитного портфеля АКБ «Золоті ворота».

Якість кредитного портфеля АКБ «Золоті ворота» в останньому кварталі 2008 року значно погіршилась: частка простроченої та сумнівної заборгованості в кредитному портфелі зросла до 5% на 01.01.2009 р. (обсяг 10 найбільших проблемних кредитів склав майже 31 млн. грн., що становить 3,4% клієнтського кредитного портфеля, або 27,7% капіталу I рівня).

У структурі кредитних операцій АКБ «Золоті ворота» за категоріями ризику переважає заборгованість, класифікована як «стандартна» та «під контролем» (72,5% станом на 01.01.2009 р.), питома вага «субстандартної» заборгованості зросла до 24,4%, проти 16,8% станом на 01.07.2008 р.

Питома вага високоліквідних активів Банку, які наполовину складаються з готівкових коштів, у чистих активах залишається на прийнятному рівні. Відповідність коштів за строками до погашення погіршилась (збільшився від'ємний розрив ліквідності).

За підсумками 2008 року АКБ «Золоті ворота» отримав чистий прибуток у сумі 2,44 млн. грн., що на 28% менше, ніж за 2007 рік. Станом на 01.01.2009 р. рентабельність активів склала 0,27%, рентабельність капіталу – 2,66%, чиста процентна маржа – 3,6%. Низька прибутковість зумовлена високою вартістю ресурсів (кошти фізичних осіб), а також погіршенням якості активів.

За підсумками 2008 року АКБ «Золоті ворота» не виконав план за основними балансовими показниками, зокрема, запланований обсяг клієнтського кредитного

портфеля було виконано на 90,5%. В ресурсній базі значне невиконання спостерігалось за коштами юридичних осіб, що було компенсовано запозиченнями від інших банків (насамперед НБУ). Відповідно, недоотримання операційного доходу позначилось на кінцевому фінансовому результаті, планове виконання якого склало лише 45%.

На 2009 рік АКБ «Золоті ворота» прогнозує зменшення обсягу активних операцій: чисті активи на кінець поточного року заплановано у розмірі близько 850 млн. грн., з них клієнтський кредитний портфель – 742 млн. грн. (82% від обсягу на 01.01.2009 р.). Клієнтський кредитний портфель буде складатися переважно з кредитів наданих приватним клієнтам. Статутний капітал збільшиться несуттєво. У зв'язку з суттєвими ускладненнями економічної ситуації у країні стратегічний розвиток АКБ «Золоті ворота» було скориговано. Наразі головним завданням є збереження поточних позицій.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АКБ «Золоті ворота» підтверджено на рівні «uaBBB-», прогноз змінено на «негативний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Коноплястий

Старший фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Мовчан

Додатки

Дані балансу АКБ «Золоті ворота», млн. грн.

Назва статті	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	22,93	32,88	54,09	48,69	75,89	61,28	43,56	51,23	54,49
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	0,00	4,04	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти в інших банках	2,16	8,87	13,06	15,60	6,02	7,65	84,97	17,15	20,62
Кредити клієнтам	142,15	218,55	351,36	460,08	669,63	760,92	755,87	800,42	902,69
Цінні папери	2,70	0,30	13,22	22,24	0,00	0,98	1,00	16,00	16,00
Довгострокові вкладення	3,61	6,43	7,91	8,62	11,34	10,97	10,76	31,79	31,83
Нараховані доходи	2,88	4,73	7,07	6,06	8,72	9,22	10,83	11,80	16,48
Резерви	-3,29	-7,25	-6,38	-13,73	-18,30	-19,40	-20,38	-21,44	-31,96
Інші активи	0,22	0,78	1,03	1,06	1,22	10,70	23,35	1,85	1,85
Разом активів	173,36	265,29	441,37	552,66	756,52	842,32	909,95	908,79	1 012,00
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,00	40,70	50,00
Кошти банків	6,00	9,50	0,00	0,00	15,00	15,00	36,06	50,14	31,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	22,49	11,19	66,29	62,12	69,15	41,57
Кошти суб'єктів господарювання	57,82	80,19	197,86	228,86	312,71	281,17	260,85	186,27	215,21
Кошти фізичних осіб	68,12	118,97	187,03	212,69	322,41	377,38	396,63	430,48	532,71
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	1,29	8,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	0,50	0,50	0,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Нараховані витрати	2,22	2,07	2,92	3,02	4,25	5,78	7,85	6,21	12,50
Інші зобов'язання	0,27	0,63	1,02	4,97	5,95	10,22	23,43	5,40	8,56
Разом зобов'язань	136,22	220,37	388,84	477,04	676,51	760,84	826,94	793,36	896,55
Сплачений статутний капітал	35,00	42,00	49,54	72,00	75,00	75,00	75,00	108,00	111,24
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	0,65	0,70	0,78	0,85	0,96	1,13	1,13	1,13	1,13
Результат минулих років	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	3,88	3,88	3,88	0,64
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	0,85	1,59	1,58	2,13	3,41	1,47	3,00	2,43	2,44
Всього власний капітал	37,14	44,92	52,53	75,62	80,01	81,48	83,01	115,44	115,45

Дані звіту про фінансові результати АКБ «Золоті ворота», млн. грн.

Назва статті	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Процентні доходи	28,31	41,84	57,94	70,27	96,45	28,70	61,99	95,70	131,86
Комісійні доходи	6,67	9,92	9,67	14,61	22,33	5,20	11,04	17,97	23,92
Результат від торговельних операцій	0,44	1,68	3,88	14,44	8,56	2,01	4,38	7,04	17,99
Інші операційні доходи	0,15	0,22	0,10	1,15	1,21	0,32	0,73	1,08	1,50
Інші доходи	0,02	0,00	0,00	0,13	0,06	0,02	0,06	0,08	0,09
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Непередбачені доходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	35,59	53,67	71,60	100,59	128,61	36,26	78,20	121,87	175,36
Процентні витрати	23,62	32,18	51,87	60,84	80,29	24,19	52,17	81,30	111,70
Комісійні витрати	0,40	0,55	1,08	0,89	1,31	0,20	0,43	0,77	1,08
Інші операційні витрати	2,84	7,50	4,49	8,74	12,55	1,69	4,62	7,85	13,27
Загальні адміністративні витрати	5,24	7,12	12,09	20,06	25,11	7,03	14,79	25,47	33,66
Відрахування в резерви	1,99	4,02	-0,08	7,73	4,63	1,69	2,48	3,51	13,16
Непередбачені витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Податок на прибуток	0,65	0,72	0,58	0,20	1,31	0,00	0,70	0,55	0,05
Всього витрат	34,74	52,09	70,02	98,46	125,20	34,79	75,20	119,45	172,92
Фінансовий результат поточного року	0,85	1,59	1,58	2,13	3,41	1,47	3,00	2,43	2,44

Аналіз виконання основних статей балансу АКБ «Золоті ворота» у II півріччі 2008 року, грн.

Показник	01.10.2008		01.01.2009			
	План	Факт	Виконання	План	Факт	Виконання
АКТИВИ	1 427 862,80	1 281 110,84	89,7%	1 521 151,88	1 442 948,57	94,9%
Каса	56 890,00	33 385,12	58,7%	61 530,00	32 591,99	53,0%
Корражунок в НБУ	26 220,00	22 329,31	85,2%	27 630,00	16 100,28	58,3%
Кредити банкам	7 920,00	39 074,53	493,4%	8 550,00	35 163,98	411,3%
Клієнтський кредитний портфель	914 880,00	797 843,25	87,2%	993 300,00	898 661,66	90,5%
- юридичним особам	449 396,19	369 016,92	82,1%	482 922,54	393 639,57	81,5%
- фізичним особам	465 483,81	428 826,33	92,1%	510 377,46	505 022,09	99,0%
Нараховані витрати	11 920,00	8 465,81	71,0%	12 940,00	8 847,35	68,4%
Дебіторська заборгованість	700,00	6 409,01	915,6%	760,00	11 719,06	1542,0%
Резерви	-23 430,00	-19 640,60	83,8%	-25 440,00	-30 749,67	120,9%
Цінні папери	5 000,00	15 066,50	301,3%	5 000,00	15 288,74	305,8%
Кошти в ГБ	413 492,81	354 552,00	85,7%	420 801,87	418 855,90	99,5%
Основні засоби та нематеріальні активи	13 480,00	15 499,59	115,0%	15 250,00	31 375,84	205,7%
Інші активи	789,99	8 126,33	1028,7%	830,01	5 093,43	613,7%
ПАСИВИ	1 427 862,80	1 281 110,84	89,7%	1 521 151,88	1 442 948,56	94,9%
Зобов'язання	1 308 352,80	1 194 883,33	91,3%	1 400 141,88	1 327 460,45	94,8%
Кошти інших банків	0,00	79 811,38	-	0,00	84 080,84	-
Клієнтські кошти	856 620,00	703 919,92	82,2%	925 010,00	796 285,66	86,1%
- юридичних осіб	420 400,00	274 032,46	65,2%	452 520,00	267 136,65	59,0%
- фізичних осіб	436 220,00	429 887,46	98,5%	472 490,00	529 149,01	112,0%
Кредиторська заборгованість за нарахованими витратами	1 680,00	9 234,01	549,6%	1 739,99	10 890,70	625,9%
Цінні папери та інші зобов'язання	25 000,00	37 956,20	151,8%	40 000,00	6 248,82	15,6%
Кошти в ГБ	413 492,82	354 552,00	85,7%	420 801,90	418 855,90	99,5%
Інші пасиви	11 559,98	9 409,82	81,4%	12 589,99	11 098,53	88,2%
Капітал	119 510,00	86 227,51	72,2%	121 010,00	115 488,12	95,4%